

Ortopedi ve Travmatoloji’de Sağlık Hizmetinden Doğan Zararlar

İlhan AÇIKGÖZ¹

Giriş

Bölümün amacı ortopedi ve travmatoloji branşında, hasta ile hekim/hastane arasında uyumsuzluğa konu edilmiş örnek vakıalar üzerinden yorum ve çıkarımlar yapmak suretiyle uygulamada önemli hususlara dikkat çekmek ve uyumsuzlukların önlenmesi adına proaktif bir yaklaşım sergilemektir.

Vakıalar örnekleme amacı ile seçilmiştir. Asıl amaç vakıayı irdelemek değil, vakıadan alınacak dersleri almaktır. Zira vakıanın irdelenmesi konusu daha çok usul kurallarının bilinmesini gerektirmektedir. Hedef okur kitlesinin daha çok hekimler ve diğer sağlık çalışanları olacağından hareketle hukuki kavramlar olabildiğince yalınlaştırılarak açıklanmaya çalışılmıştır.

İlk bölümde sağlık çalışanlarının bilmesi gereken temel hususlar başlıkları ve ge-

rekçeleriyle özetlenmiş, ikinci bölümde de örnek vakıalar, daha önce farklı mecralarda yayımlanmış olmasına rağmen kitabın tüm branşlara yönelik ve topluca bir bilgi kaynağı olması özelliği sebebiyle bu kitaba da alınmıştır. Son bölümde de genel çıkarımlar yapılarak uygulamaya dönük, önlem önerilerimiz sıralanmıştır.

1. Sağlık Çalışanının Bilmesi Gerekenler

Sağlık sektörü, çok yoğun insan ilişkileri içeren, konusu insan olan bir alandır. Dolayısıyla, sağlık uygulamalarının neredeyse tamamına yakını da hukuki bir işlem, hukuki fiil, hukuki olay niteliğindedir.

Pratikte sıklıkla yapılan hata, hekimlerin tıp hukuku ile ilgili esasları öğrenmeye çalışmasıdır. Halbuki sağlık hukuku daha geniş

¹ Dr. Av., İstanbul Barosu Avukatı, Ortopedi ve Travmatoloji Uzm., Hast. ve Sağlık İşlt. Yön., Hukuk Doktoru, Sağlık Hukuku Uzmanı), drilhanacikgoz@gmail.com

* Bu bölüm TOTBİD Sağlık Hukuku Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

Bilirkişilerin bu görüşleri, ortopedik standartların belirlenmesinde mahkeme için bir gösterge olacaktır.

Bilirkişilerin bilmediği, kullanmadığı, tasvip etmediği malzemelerin de, hukuka uygun, hastanın tıbbi durumuna ve endikasyona uygun olmak şartıyla kullanılması yönünde bir engel yoktur. Bu gibi durumlarda hekime düşen görev, genellikle kullanılan malzemenin için kullanılmadığının, kullanılan malzemenin ne amaçla tercih edildiğinin, bilimsel, sosyal, ekonomik veya da sair sebeplerinin dosyaya doğru ve net şekilde yansıtılmasıdır.

- 26 Ameliyat öncesi hazırlık dönemi öncelikle branş hekiminin sorumluluğunda olup, hastanın anestezi uzmanı tarafından ameliyata kabul edilmiş olması, ameliyat öncesi hazırlıkların tam ve eksiksiz yapıldığının mutlak kanıtı değildir.

Pre-op dönem hazırlıkları genellikle hastayı anesteziye sunma amaçlı olup, ameliyat sonrası dönemde oluşabilecek riskleri de ortaya koyabilecek şekilde bir ameliyat hazırlığı, tıbbi ve hukuki riskleri azaltmak adına özel önem gösterilmesi gereken bir husustur.

- 27 Hekim, Sağlık Uygulama Tebliğini, en azından kendi uygulama alanı ile ilgili temel özellikleri bilmek zorundadır. Sağlık Uygulama Tebliği hükümlerine uymayacak malzemelerin kullanılması, işlemlerin yapılması elbette mümkündür fakat olası yaptırımları, uyuşmazlıkları önlemek adına, aykırılığın gerekçesi, proaktif olarak, işlem yapılmadan, malzeme kullanılmadan önce hastane yönetimine, idareye bildirilmeli, gerekli tutanak ve dayanaklar dosyaya kaydedilmeli, izin alınmalıdır. İznin alınmadığı durumlarda, idare ya da yönetim alternatif bir çözüm yolu bulmak zorundadır ve her somut olay için farklı yollar bulabilmek de mümkündür. He-

kime düşen görev, endikasyon ve malzeme seçimleri konusunda hasta yararı ve kamu yararı arasında bir denge kurmak ve bu dengeğin tüm unsurlarını hastane yönetimi ile paylaşmak, kararı yönetime bırakmaktır.

Sonuç olarak ;

Ortopedi ve Travmatoloji’de sağlık hizmetinden doğan zararların önlenmesi adına proaktif bir yaklaşım ile konu edilmiş örnek vakıalar üzerinden yorum ve çıkarımlar yapmak suretiyle uygulamada önemli hususlara dikkat çekilmiştir.

Kaynaklar

1. ŞİRAZİ Serdar, ESENKAYA İrfan, AÇIKGÖZ İlhan; “Yargıya Yansıyan El Bileği Kırığı Vakalarının Tıbbi ve Hukuki Değerlendirmesi”, TOTBİD Dergisi (Doi: <https://doi.org/10.14292/totbid.dergisi.2021.79>), 2021, Cilt 20, Seri 4, s.491-493; (Atf şekli: ŞİRAZİ/ESENKAYA/AÇIKGÖZ)
2. ŞİRAZİ Serdar, AÇIKGÖZ İlhan, ESENKAYA Semra; “Yüksek Mahkeme Kararlarında Serebral Palsi Olguları”, TOTBİD Dergisi (Doi: <https://doi.org/10.14292/totbid.dergisi.2021.61>), 2021, Cilt 20, Seri 3, s.366-369
3. AÇIKGÖZ İlhan, ŞİRAZİ Serdar, ESENKAYA İrfan; “Yargıya yansıyan total diz protezi uygulamalarında tıbbi ve hukuksal değerlendirme”, TOTBİD Dergisi, 2021, Cilt 20, Seri 5, s. ...) Atf şekli: (AÇIKGÖZ/ŞİRAZİ/ESENKAYA)
4. <http://dergiarsiv.totbid.org.tr/Journal/4/totbid-dergi> (Çevrimiçi; 01/08/2021)
5. Yargıtay 12. Ceza Dairesi E. 2019/10127 K. 2020/4991 T. 12.10.2020
6. Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2017/1239, K. 2017/5807 T. 4.7.2017
7. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, E. 2011/3213, K. 2011/11130, T. 6.7.2011
8. Yargıtay 12. Ceza Dairesi, E. 2014/12660, K. 2014/20855, T. 24.10.2014
9. Yargıtay 3. Hukuk Dairesi, E. 2020/944, K. 2020/4710, T. 24.9.2020
10. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, E. 2016/26899, K. 2019/12164, T. 5.12.2019
11. Anayasa Mahkemesinin 03/06/2010 tarih, 2009/69 E, 2010/79 sayılı kararı, 22/10/2010 tarihli RG
12. Danıştay 1. Dairesi. Esas: 2019/1044, Karar: 2019/1070, Tarih: 27.06.2019 <https://www.corpus.com.tr/>
13. Türk Ceza Kanunu. Kanun Numarası: 5237, Kabul Tarihi: 26/9/2004, Yayımlandığı Resmî Gazete Tarihi: 12/10/2004, Sayısı: 25611, Yayımlandığı Düstur: Ter- tip: 5, Cilt: 43. <https://mevzuat.gov.tr/>

²⁶ (AÇIKGÖZ/ŞİRAZİ/ESENKAYA)

²⁷ (AÇIKGÖZ/ŞİRAZİ/ESENKAYA)